

Roll no. :
Date :

Duration -
MM - 77

1 समुचितानां पर्यायपदानां मेलनं कुरुत-

5

खण्ड: क

खण्ड: ख

1. जीवितम्	अत्यधिकम्
2. दुर्वहम्	कुटिलम्
3. रसालम्	जीवनम्
4. वक्रम्	दुष्करम्
5. भक्ष्यम्	आम्रम्
6. संसरणम्	सञ्चलनम्
7. भृशम्	खाद्यपदार्थम्
8. यानानाम्	इच्छामि
9. कान्तारे	वने
10. कामये	वाहनानाम्

2 समुचितानां विपर्ययपदानां मेलनं कुरुत-

5

खण्ड: क

खण्ड: ख

1. बहु	निर्मलम्
2. बहुदूरम्	ग्रह्णाति
3. बन्धो!	सरलम्
4. जीवितम्	समीपम्
5. मानवाय	न्यूनम्
6. भृशम्	शत्रो!
7. दूषितम्	दानवाय
8. मलिनम्	अल्पम्
9. मुञ्चति	अदूषितम्
10. कठिनम्	मरणम्

3 अधोप्रदत्तपर्यायपदानाम् उचितं मेलनं कुरुत-

7

खण्डः क	खण्डः ख
1. शीघ्रम्	अवलोक्य
2. उच्यते	मत्या
3. जगाद	अवदत्
4. ददर्श	उत्सुकता
5. पुरा	खादितुम्
6. सत्वरम्	भार्या
7. कौतुकम्	पश्यति
8. दृष्ट्वा	कथ्यते
9. ययौ	दृष्टवान्
10. बुद्ध्या	गतवान्
11. काननम्	सत्वरम्
12. पत्नी	शीघ्रम्
13. ईक्षते	प्राचीनकाले
14. अत्तुम्	वनम्

4 अधोप्रदत्तविपर्ययपदानाम् उचितं मेलनं कुरुत-

6

खण्डः क	खण्डः ख
1. अत्तुम्	पतिः
2. बध्यते	बुद्धिमान्
3. पुरा	मुक्त्वा
4. वनम्	गृहम्
5. पत्नी	आगच्छसि
6. गच्छसि	भवती
7. बद्ध्वा	समीपात्
8. सत्वरम्	पृष्ठतः
9. दूरात्	अधुना
10. बुद्धिमती	पातुम्
11. भवान्	शनैः शनैः
12. अग्रतः	मुच्यते

5 अधोलिखितपदानां तेषां पर्यायपदैः सह मेलनं कुरुत-

5

पदानि	पर्यायपदानि
1. यमलौ	हिमकरः
2. सूर्यः	उपाध्यायः
3. चन्द्रः	बालः
4. गुरुः	पुत्रौ
5. वयः	शङ्करः
6. शिशुजनः	युगलौ
7. पशुपतिः	भास्करः
8. भणति	आयुः
9. दारकौ	शिष्टाचारः
10. समुदाचारः	कथयति

6 अधोलिखितपदानां तेषां विपर्ययपदैः सह मेलनं कुरुत-

5

पदानि	विपर्ययपदानि
1. सरलताम्	दयालुः
2. निर्दयः	ग्राही
3. अवमानिता	निशाकरः
4. युक्तम्	सम्मानिता
5. त्यागी	अयुक्तम्
6. निर्गच्छतः	कठिनताम्
7. उपायः	आनन्दिता
8. आत्मगतम्	प्रकाशम्
9. कुपिता	आगच्छतः
10. दिनकरः	अपायः

7 अधोलिखितपदानां तेषां पर्यायपदैः सह उचितं मेलनं कुरुत-

7

पदानि	पर्यायपदानि
1. पपात	देवराजः इन्द्रः
2. क्रुध्दः	अपतत्

3. वासवः	कुपितः
4. कृच्छ्रेण	स्यात्
5. सञ्ज्ञातः	चिन्तयामि
6. चण्डवातेन	वेगयुता वायुना
7. शोचामि	अभवत्
8. भवेत्	सन्ततयः
9. दैन्यम्	दीनताम्
10. प्रत्यवोचत्	उत्तरं दत्तवती
11. अपत्यानि	अगच्छत्
12. भृशम्	काठिन्येन
13. अचिरात्	अत्यधिकम्
14. अगात्	शीघ्रम्

8 अधोलिखितपदानां तेषां विपर्ययपदैः सह उचितं मेलनं कुरुत-

7

पदानि विपर्ययपदानि

1. दुर्बलः	सशक्तः
2. अशक्तः	उत्थितः
3. पपात	अदैन्यम्
4. दैन्यम्	सबलः
5. रोदिमि	अभद्रे
6. पीडयति	तादृशम्
7. भद्रे	घृणा
8. एतादृशम्	आनन्दयति
9. वात्सलयम्	प्रसीदामि
10. बहूनि	सम्मुखम्
11. सत्यम्	पितुः
12. भृशम्	न्यूनम्
13. विमुखम्	असत्यम्
14. मातुः	अल्पानि

9 उचितं पर्यायमेलनं कुरुत-

5

पदानि पर्यायपदानि

1. ध्रुवम्	दुःखम् अनुभवति
2. निमित्तः	जानाति
3. वेत्ति	कथितः
4. अवसीदति	अग्निः
5. अपगमे	गर्दभः
6. उदीरितः	समाप्ते
7. वह्निः	भाग्यात्
8. सख्यम्	कारणम्
9. दैवात्	निश्चितम्
10. खरः	मैत्री

10 उचितं विपर्ययमेलनं कुरुत-

5

पदानि	विपर्ययपदानि
1. आलस्यम्	प्रारम्भे
2. अवसीदति	अनिमित्तम्
3. अपगमे	अनीरितः
4. निमित्तम्	प्रसीदति
5. ईरितः	परिश्रमम्
6. शत्रुः	मित्रम्
7. दुर्लभः	विपत्तौ
8. सम्पत्तौ	सुलभः
9. वीरः	कातरः
10. निरर्थकम्	सार्थकम्

11 अधोलिखितपदानि तेषां पर्यायपदैः सह मेलयत-

5

पदानि	पर्यायपदानि
1. वृथा	प्रकटं करोति
2. मोदध्वम्	खादति
3. आख्याति	सहसा
4. अनायासः	आनन्दं कुरुध्वम्
5. भुङ्क्ते	व्यर्थम्

6. समीपे	पार्श्वे
7. मिथः	क्षुद्र
8. तुच्छ	परस्परम्
9. पोथयित्वा	आकृष्य
10. विधूय	पीडयित्वा

12 अधोलिखितपदानि तेषां विपर्ययपदैः सह मेलयत-

5

पदानि	विपर्ययपदानि
1. अनृतम्	कोमलः
2. कर्कशः	प्रेमः
3. क्रोधेन	गृह्णाति
4. स्थित्वा	घृणा
5. शीतले	आयाति
6. रौद्रः	सत्यम्
7. कलहः	मधुरम्
8. ददाति	हर्षेण
9. प्रीतिः	चलित्वा
10. याति	उष्णे

13 अधोलिखितपदानि तेषां पर्यायपदैः सह मेलयत-

5

पदानि	पर्यायपदानि
1. विचित्रा	अद्भुता
2. प्रस्थितः	परिश्रमं कृत्वा
3. परिश्रम्य	अचलत्
4. शुभावहा	कल्याणप्रदा
5. मञ्जूषाम्	प्रसन्नः
6. देहम्	शरीरम्
7. मुदितः	पेटिकाम्
8. वारितः	सुगमतया
9. लीलया	आश्रयं गृहीत्वा
10. समालम्ब्य	निवारितः

14 अधोलिखितपदानि तेषां विपर्ययपदैः सह मेलयत-

5

पदानि	विपर्ययपदानि
-------	--------------

1. भूरि	दिवसः
2. विहाय	समीपे
3. दूरे	गृहीत्वा
4. निशा	न्यूनम्
5. निष्क्रम्य	प्रविश्य
6. निर्दोषम्	जीवितः
7. हतः	दोषी
8. निजपक्षम्	अनीतिम्
9. मुक्तवान्	गृहीतवान्
10. नीतिम्	परपक्षम्